

1578283

A red circular stamp with the text "Український інститут книжки" (Ukrainian Institute of Books) in white, curved along the top edge of the circle.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ // КНИГИ

ПОЛО

2021

ПЕРСОНА

ПЕРВЫЙ САДЫБАЧИЙ БИЧ ГОСПОДНИЙ МОСКОВИЙ

Темою книжки є значущі бойові звершення запорозького гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного, якими він уславився на морі і на суходолі. Розглянуто очолений ним морський похід запорожців 1616 р., що завершився здобуттям потужної турецької фортеці Кафи. Основну увагу приділено докладному висвітленню бойових дій війська П. Сагайдачного під час польсько-московської війни 1617–1618 рр. Розкрито стратегію і тактику боротьби українських козаків із московитами, зокрема на прикладах масштабних бойових рейдів підрозділів П. Сагайдачного теренами Московського царства, форсування козаками великих водних перешкод, ведення ними облоги ворожих фортець. Простежено перебіг Тугалесько-коломенської операції, а також генеральної битви царських сил із запорожцями під Донським монастирем. Акцентовано на висвітленні подій, пов'язаних із штурмом військами Речі Посполитої столиці Московії.

Для широкого кола читачів, усіх, хто цікавиться воєнною історією, визначними битвами минулого, ратними звершеннями українського війська та його героями.

ЗМІСТ

Передмова	5
-----------------	---

Частина перша: КАФА

Розділ І. Запорозький флотоводець	15
1. Морська активність запорожців навесні 1616 р	18
2. Кафа: фортеця і місто	25
3. Початок морської виправи	29
4. Підкорення турецької твердині	33

Розділ ІІ. Морські битви козаків 1616 р. після здобуття ними Кафи	40
1. Липнева битва 1616 р. між османським і запорозьким флотами поблизу гирла Дніпра	40
2. Запорожці на морі восени 1616 р.	43

Частина друга: МОСКВА

Розділ І. Причини польсько-московської війни 1617–1618 рр. Війська противників	49
1. Військові сили королевича Владислава	55
2. Військо запорозьких козаків	61
3. Військова путата московитів	66

Розділ ІІ. На стежці війни з московитами	72
1. Перші бої запорожців із московитами під час польсько-московської війни 1617–1618 рр.	72
2. Воєнні перемоги і невдачі польсько-литовського війська	77

Розділ ІІІ. Хистке становище польського королевича в Московії та його спроби виправити ситуацію	84
1. Сподівання на переговори	85
2. В очікуванні запорожців	92

3. Бойові дії польсько-литовського війська до початку осені 1618 р.	95
Розділ IV. Мобілізація українських козаків на польсько-московську війну	100
1. Мобілізаційні рухи в середовищі волосного козацтва 103	
2. Досвід боїв запорожців із московитами 105	
Розділ V. Наступальні дії війська П. Сагайдачного в Московському царстві (літо–осінь 1618 р.)	112
1. Марш козацького війська на війну та особливості оборони противника на півдні Московської держави 113	
2. Здобуття Лівен і Єльця 117	
<i>Стратегія і тактика бойових дій запорожців до середини вересня 1618 р.</i> 131	
3. Рейд Рязанчиною полковника Михайла Дорошенка 134	
4. Спроба запорожців оволодіти Михайловою 148	
5. Рейд полковника Федора Бориспольця в Мещерський край ... 157	
Розділ VI. Етапи битви за Москву	166
1. Підготовка до форсування Оки 166	
2. Переправа 176	
3. Бої під Коломною. Посольство запорожців до королевича Владислава 186	
4. Спроби царської влади протидіяти запорожцям 193	
<i>Московські пали</i> 193	
<i>Ленін та інші інформатори</i> 195	
5. Дії козаків П. Сагайдачного наприкінці вересня 1618 р. 204	
6. Якими силами війська Речі Посполитої збиралися здобувати Москву? 209	
7. Концентрація польсько-литовських сил в районі Тушино 216	
8. Тугалесько-коломенська операція запорозьких сил 219	
9. Донська битва, або як боягузливість московитів врятувала їхню столицю 228	
Розділ VII. Штурм військами Речі Посполитої Москви	240
1. Оборонні можливості столиці 240	
2. План бойової операції зі здобуття міста 248	
3. Атака на Біле місто 256	
<i>Арбатські ворота</i> 257	
<i>Тверські ворота</i> 263	

4. Бойова активність запорожців на різних напрямках штурму Москви	266
5. Польсько-московські переговори. Паніка і бунти в Москві	279
6. Московити знову панікують: калузький рейд запорозьких підрозділів	290
7. Запорожці на північних теренах Московії	305
8. Завершення війни	314
9. Повернення війська П. Сагайдачного додому. Хто із запорожців подався на царську службу?	317
<i>Запорожці, яких звабила московська служба</i>	320
Післямова	326
Іменний покажчик	338
Географічний покажчик	347